

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

16 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Ion Guzun

juducând, în ședință fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Prodan Sergiu în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Bunescu Sergiu Xxxxx, născut la
xx.xx.xxxx, originar și domiciliat în
Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 15.01.2014 - 16.02.2015;

Instanța de apel: 12.03.2015 - 18.05.2016;

10.01.2017 - 13.09.2017;

Instanța de recurs: 26.07.2016 - 29.11.2016;

28.11.2017 - 16.01.2018.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani din 16 februarie 2015, Bunescu Sergiu a fost achitat de sub învinuirea imputată în baza art. 149 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut, că de către organul de urmărire penală Bunescu Sergiu este învinuit de faptul, că la 28.07.2013, aproximativ la ora 15.30, împreună cu copiii săi minori Xxxxx Xxxxx, anul nașterii xx.xx.xxxx și Xxxxx Xxxxx, anul nașterii xx.xx.xxxx, au venit la odihnă pe malul bazinului de acumulare „Coștești-Stânca”.

Contrar mesajului de avertizare „Scăldatul este interzis” înscris pe panoul informativ, instalat la intrarea pe malul bazinului de acumulare „Costești-Stânca”, din preajma teritoriului administrativ al satului Duruitoarea Nouă, raionul Rîșcani, la 29.07.2013, aproximativ pe la ora 14.00 le-a permis copiilor săi minori să se scalde în bazinul de acumulare.

În timp ce minorii, Xxxxx Xxxxx și Xxxxx Xxxxx se aflau în apă, dându-și seama de caracterul acțiunilor sale și de pericolul la care erau expuși copiii săi, considerând

într-un mod ușuratic că nu vor surveni urmări negative, fără precauție, i-a lăsat de unii singuri, fără supravegherea vre-unui matur, plecând pe mal să se dezbrace de haine.

La reîntoarcerea sa spre apă, a depistat lipsa feciorului său Xxxxx Xxxxx, în vârstă de 3 ani, care, fiind lăsat fără supraveghere de către mături în apă, aflându-se într-o situație periculoasă, susceptibilă să producă consecințe negative, s-a înecat.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.167 d din 27.09.2013, Xxxxx Xxxxx a decedat în rezultatul asfixiei mecanice prin înec.

Acțiunile lui Bunescu Sergiu au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 149 alin. (1) Cod penal - lipsirea de viață din imprudență.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Bunescu Sergiu să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 149 alin. (1) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare.

Conform art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, de stabilit pedeapsa definitivă de 2 (doi) ani 6 (șase) luni închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În susținerea solicitării sale a invocat următoarele motive:

- instanța de fond greșit a concluzionat, că în acțiunile inculpatului nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 149 alin. (1) Cod penal, deoarece probele administrate în cauza dată și cercetate în ședințele de judecată, care confirmă pe deplin vinovăția acestuia, nu au fost apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală;

- declarațiile inculpatului date în ședința de judecată sunt contrare celor date la etapa urmăririi penale, din care se face concluzia că acestea constituie o metodă de apărare și o eschivare de la răspunderea pentru neglijența sa, care s-a soldat cu decesul fiului său minor în vârstă de 3 ani;

- declarațiile martorilor date în ședința de judecată sunt contrare celor date la etapa urmăririi penale și au fost făcute pentru a-l îngrădi de răspundere penală pe inculpat;

- apelantul a considerat, că este eronată concluzia instanței potrivit căreia inculpatul nu putea să prevadă, că acțiunea sau inacțiunea sa va avea ca consecință moartea fiului său, inculpatul considerând accidentul o consecință a unei împrejurări care nu putea fi prevăzută, calificându-l astfel conform prevederilor art. 20 Cod penal;

- eronată, în opinia apelantului, este și concluzia instanței, că copilul de 3 ani nu a ascultat și a ignorat indicațiile tatălui și a intrat în apă, de aceea faptele inculpatului nu pot fi considerate neglijență criminală, deoarece astfel instanța a conchis, că vinovat de cele întâmplate s-ar face însăși copilul minor decedat, care avea o vârstă fragedă;

- declarațiile făcute inițial de către martori, care au fost audiați în aceeași zi, adică 29.07.2013, precum și cele făcute de către Bunescu Sergiu la etapa de urmărire penală,

ultimul fiind audiat în prezența apărătorului în calitate de bănuit și apoi în calitate de învinuit, urmau a fi luate în considerație și puse la baza sentinței, deoarece anume aceste declarații au fost făcute imediat după comiterea infracțiunii, când amintirile erau proaspete și evenimentele erau ținute minte așa cum au avut loc în realitate, și nu în versiunea apărută ulterior;

- în cadrul cercetării judecătorești, la solicitarea inculpatului a fost audiată în calitate de martor minora Melinic Victoria, declarațiile acesteia fiind puse în capul probelor pe care instanța și-a întemeiat hotărârea adoptată, iar declarațiile celorlalți martori maturi (Ursachi Olga, Ursachi Marin, Ursachi Oleg, Său Petru) nici nu au fost descrise și analizate de către instanță, facându-se referință că ele sunt analogice cu cele depuse de către minora Melinic Victoria;

- la 29.07.2013 Bunescu Sergiu a fost supus testării alcoolscopice și în aerul expirat de către acesta a fost depistată o concentrație de alcool în mărime de 0,49 mg/l, astfel fiind probat și faptul că el era în stare de ebrietate alcoolică în ziua respectivă;

3.2. *succesorul legal al părții vătămate Bunescu Alina*, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Bunescu Sergiu să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 149 alin.(1) Cod penal.

În susținerea solicitării sale a invocat:

- instanța de fond a emis o hotărâre ilegală, deoarece nu a dat o apreciere corespunzătoare tuturor probelor administrate de organul de urmărire penală, care confirmă pe deplin vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate, și anume, că în ziua de 29.07.2013 copiii ei, împreună cu Bunescu Sergiu se aflau în apă, și el pe o perioadă nedeterminată i-a lăsat fără supraveghere în apă, timp în care copilul lor Xxxxx s-a înecat;

- despre faptul, că copiii s-au aflat în acea zi în apă și anume în momentul când s-a produs incidentul, au vorbit toți martorii audiați în cadrul urmăririi penale, inclusiv și Bunescu S., care în trei audieri la data de 22.08.2013, 18.09.2013 - ca bănuit, și apoi în calitate de învinuit a declarat personal că copiii se aflau cu el în apa râului, după care el i-a lăsat în apă și a ieșit la mal;

- după incidentul respectiv a văzut personal la Bunescu S. fotografiile din data de 29.07.2013, în care copiii se aflau cu el în apa râului, astfel, dorind să o convingă că copiii se aflau permanent lângă el, și el nu este vinovat cu nimic, însă a indicat, că este convinsă de faptul, că la acel moment Bunescu S. spunea adevărul în declarațiile sale și nu percepea că fotografiile pe care le arăta, de fapt, demonstau că copiii erau în apă și astfel vinovăția lui, precum și faptul, că în declarațiile din instanță inculpatul a spus minciuni;

- nu cunoaște din ce considerente instanța de judecată a făcut concluzia, că copiii mai mult țineau cu tatăl lor, asta ar însemna că ei nu erau atașați față de mamă sau nu

le purta de grijă, sau poate instanța de judecată s-a bazat pe declarațiile nănașilor Eni Ecaterina și Eni Vitalie, care au luat o poziție de partea lui Bunescu Sergiu.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 mai 2016, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate, cu menținerea hotărârii atacate.

4.1. În motivarea soluției instanța de apel a constatat, că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând că Bunescu Sergiu urmează a fi achitat de sub învinuirea imputată în baza art. 149 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Instanța de apel a menționat, că în vederea respectării practicii judiciare a admis demersul procurorului, dispunând reluarea cercetării judecătorești și cercetarea suplimentară a probelor, astfel, fiind audiați inculpatul, succesorul legal al părții vătămate, martorii Ursachi Oleg, Ursachi Marin, Său Petru, Ursachi Olga și verificate suplimentar probele conținute în materialele cauzei, inclusiv:

- raportul Șefului adjunct al SUP Rîșcani, Galiț Eugen adresat Șefului SUP IP Rîșcani, Badrajan Victor privind constatarea infracțiunii depistate din 29.07.2013 (f. d. 8, vol. I);

- procesul-verbal de constatare a infracțiunii din 28.08.2013 (f. d. 12, vol. I);

- raport R-2 nr.2058 din 29.07.2013, precum că în râul Prut din satul Duruitoarea Nouă s-a înecat un minor (f.d. 13, vol. I);

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 29.07.2013 cu planșa fotografică (f.d. 14-24, vol. I);

- rezultatul testării „Drager” în privința lui Bunescu Sergiu din 29.07.2013 (f.d. 30, vol. I);

- fișa de solicitare a asistenței medicale din 29.07.2013 (f. d. 31, vol. I);

- raportul de constatare medico-legală nr.80 din 29.07.2013, prin care s-a concluzionat, că moartea cet. Xxxxx Xxxxx, a.n. xxxx, a survenit în rezultatul asfixiei mecanice prin înec, ce se confirmă prin depistarea la examinarea medico-legală a cadavrului a semnelor morfologice specifice ale înecului (spumă perlată, densă în căile respiratorii, emfizem pulmonar hidro-aeric, peteșii subpleurale (petele Rasskazov-Lukomsld-Paltauf), cât și semnelor general asfixice (hemoragii în conjunctiva palpebrală, sânge fluid roș-închis în cavitățile cordului și în lumenul vaselor mari, venecongestia pronunțată și neuniformă a organelor interne). La examinarea medico-legală a cadavrului leziuni corporale nu s-au depistat (f.d. 33 - 35, vol. I);

- raportul de expertiză medico-legală nr.167d din 25.09.2013, în care este indicată concluzia potrivit raportului de constatare medico-legală Nr.80 din 29.07.2013 a minorului Xxxxx Xxxxx, a.n. xxxx. În cazul dat timpul precis de aflare a cadavrului în apă se poate concretiza pe cale de anchetă, însă după datele morfo-patologice reiese, că corpul neînsuflețit s-a aflat un timp foarte scurt în apă (f.d. 39, vol. I);

- copiile din registrul de evidență a solicitărilor asistenței medicale urgente pre-spitalicești (f.d. 44 - 47, vol. I);
- cerere de la Bunescu Alina din 24.09.2013, prin care roagă organele de poliție de a fi tras la răspundere penală Bunescu Sergiu (f.d. 48, vol. I);
- copia certificatului de deces pe numele Xxxxx Xxxxx (f.d. 55, vol. I);
- ordonanța de protecție din 04.09.2013 în privința lui Bunescu Sergiu (f.d. 57-58, vol. I);
- decizia Colegiului penal al Curții de apel Bălți din 26.03.2014 în privința lui Bunescu Sergiu (f.d. 171-172, vol. I).

Astfel, instanța de apel a concluzionat, că motivele invocate de către apelanți sunt neîntemeiate din următoarele considerente. Nici în instanța de apel, în urma cercetării probelor și efectuării analizei probelor prezentate, nu s-a confirmat vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 149 alin. (1) Cod penal cu semnele de calificare - lipsirea de viață din imprudență, deoarece din declarațiile martorilor audiați în instanța de fond, precum și audiați suplimentar în instanța de apel nu rezultă, că inculpatul a dat dovadă de indisciplină, neatenție și lipsă de precauție, ci dimpotrivă au declarat, că Bunescu Sergiu își iubea copiii, avea grijă de ei.

La fel, martorii au declarat, că de la scoaterea copilului din apă până la venirea ambulanței a întreprins acțiuni de resuscitare a copilului, iar când a venit ambulanța conform declarațiilor martorului Cecan Rodica i-a spus asistentei medicale să-i facă copilului o injecție de adrenalină pentru ca copilul să-și revină și a ajutat-o la efectuarea măsurilor de resuscitare a copilului.

Instanța de apel a relevat, că din circumstanțele cauzei s-a stabilit, că copiii nu se aflau în apă, dar se jucau pe malul râului cu alți copii, la acel moment nu exista careva pericol pentru viața copiilor, și respectiv, nu putea fi prevăzută situația de pericol pentru viața copilului Xxxxx Xxxxx.

La fel, a menționat, că în cadrul cercetării judecătorești nu s-a stabilit, că inculpatul le-a permis copiilor săi minori să se scalde în apă, ba din contra s-a stabilit, că el le-a spus copiilor să-l aștepte până el se va dezbrăca, după ce împreună se vor scălda.

Totodată, instanța de apel a reținut, că prima instanță just a concluzionat, că acuzarea n-a prezentat probe ce ar indica la faptul, că inculpatul a luat cunoștință cu mesajul de avertizare „Scăldatul este interzis”, instalat la intrarea pe malul bazinului de acumulare „Coștești-Stînca”, din preajma teritoriului administrativ al satului Duruitoarea Nouă raionul Rîșcani, după cum este indicat în rechizitoriu.

În acest sens, instanța de apel a notificat faptul, că potrivit teoriei dreptului penal, nu există imprudență în cazul când făptuitorul, cu toată diligența de care ar fi dat dovadă, nu putea să prevadă, că acțiunea sau inacțiunea sa va avea ca rezultat moartea unei persoane. Într-o asemenea situație, rezultatul fiind consecința unei împrejurări

care nu putea fi prevăzută, fiind în prezența cazului fortuit (art. 20 Cod penal), care, excluzând vinovăția, face ca fapta să nu constituie infracțiune.

Instanța de apel a considerat corectă concluzia primei instanțe că acțiunile inculpatului, care a preîntâmpinat copiii săi să nu intre în apă fără de el, însă unul dintre copii a mers în apă, nu au fost apreciate ca neglijență sau încredere exagerată din partea inculpatului, deoarece acesta nu putea prevedea, că copilul va merge la scăldat și ca urmare se va îneca. Inculpatul nu a dorit ca victima să se afle într-o situație periculoasă pentru viață și nu l-a lăsat fără ajutor.

Instanța de apel nu a reținut nici afirmația invocată de procuror în apel referitor la faptul, că potrivit materialelor cauzei, inculpatul în ziua respectivă se afla în stare de ebrietate, deoarece aceasta nu constituie o probă în confirmarea vinovăției, dar, în funcție de caracterul infracțiunii, poate fi sau nu considerată ca o circumstanță agravantă.

Totodată, instanța de apel a ținut să indice, că pentru victima care era de o vârstă fragedă și a fost lăsată pe malul râului, exista un pericol pentru viață, fiind lăsată în primejdie.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1. *procuror*, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În susținerea recursului indică aceleași motive ca și în cererea de apel, considerând, că instanța de apel incorect a menținut hotărârea primei instanțe de achitare a lui Bunescu Sergiu de sub învinuirea imputată, deoarece nu a verificat sub toate aspectele, complet și obiectiv toate probele administrate în cauza dată, astfel, fiind ignorate prevederile art.100 alin.(4) și 101 Cod de procedură penală;

5.2. *succesorul legal al părții vătămate, Bunescu Alina*, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, indicând aceleași motive ca și în cererea de apel.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 29 noiembrie 2016, s-au admis recursurile ordinare declarate cu casarea totală a deciziei instanței de apel și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul a concluzionat că instanța de apel a menținut hotărârea primei instanțe, în urma unei examinări superficiale a cauzei, deoarece nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, ci doar a preluat întocmai motivarea primei instanțe privind nevinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 149 Cod penal.

Reieșind din materialele cauzei, Colegiul a constatat că atât prima instanță cât și cea de apel nu au dat apreciere declarațiilor inculpatului și martorilor date în cadrul urmăririi penale, deși acestea ulterior au fost modificate în instanțele de judecată. Divergențele esențiale și neclaritățile în acest caz, urmau să fie elucidate de către instanțe, care urmau să verifice și să aprecieze declarațiile sub toate aspectele, complet și obiectiv, ceea ce n-a fost realizat de către instanțele de fond, astfel că la baza hotărârii de achitare au fost puse probe, care n-au fost apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Colegiul lărgit a considerat drept lipsite de temei și chiar absurde argumentele instanțelor de fond, expuse în hotărârile de achitare, precum că: „... *acuzarea n-a prezentat probe ce ar indica la faptul, că inculpatul a luat cunoștință cu mesajul de avertizare „Scăldatul este interzis”, instalat la intrarea pe malul bazinului de acumulare „Coștești-Stînca”, din preajma teritoriului administrativ al satului Duruitoarea Nouă, raionul Rîșcani, după cum este indicat în rechizitoriu” și „Acțiunile inculpatului, care a preîntâmpinat copiii săi ca ei fără el să nu intre în apă, însă unul dintre copii a mers în apă, corect de către instanța de fond nu au fost apreciate ca neglijență sau încredere exagerată din partea inculpatului, ori acesta nu putea prevedea, că copilul va merge la scăldat și ca urmare se va îneca. Inculpatul nu a dorit ca victima să se afle într-o situație periculoasă pentru viață și nu la lăsat fără ajutor.”* Cu referire la aceste concluzii instanța de recurs a menționa că instanța de apel a lăsat fără atenție faptul, că procurorul a indicat în apelul său asupra unui șir de acte internaționale, care stabilesc, că drepturile și interesele legitime ale copiilor sunt apărute de către părinții lor, care poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a copiilor, precum și că părinții nu pot prejudicia sănătatea fizică și psihică a copilului. De asemenea, tot cu referire la aceste concluzii ale instanțelor de fond, Colegiul lărgit a menționat, că la momentul decesului minorul Xxxxx Xxxxx avea doar 3 ani, fiind de o vârstă fragedă, de aceea instanțele, motivând hotărârea de achitare a inculpatului prin faptul că copilul nu a fost atent și nu a dat ascultare indicațiilor tatălui său, n-au ținut cont de faptul că vârsta fragedă nu-i permitea copilului să înțeleagă, că se afla în condiții primejdioase pentru viața sa și anume din aceste considerente era de obligația inculpatului să aprecieze pericolul circumstanțelor, să supravegheze copilul în scopul evitării producerii consecințelor nedorite.

Prin urmare, Colegiul penal a conchis că instanța de apel la examinarea cauzei nu a cercetat și verificat probele prezentate de către acuzare sub toate aspectele, nu le-a dat apreciere prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și nu a motivat soluția adoptată, iar ținând cont de prevederile art. 394 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța de apel

de asemenea nu a făcut o analiză amplă a probelor prezentate de acuzare în cauză și astfel n-a soluționat fondul apelului.

7. Prin decizia Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2017, au fost admise apelurile declarate de către procuror și succesorul legal al părții vătămate, Alina (Bunescu) Umanschi și din alte motive decât cele invocate, s-a dispus casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, potrivit căreia:

Bunescu Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.163 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 2 (doi) ani.

În baza art. 84 alin.(4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial s-a adăugat la pedeapsa stabilită, pedeapsa numită prin decizia Curții de Apel Bălți din 26.03.2014, fiindu-i stabilită, lui Bunescu Sergiu, definitiv pedeapsă sub formă de 2 (doi) ani 1 (una) lună închisoare, cu ispășirea în penitenciar de tip semiînchis.

7.1. Efectuând o cercetare amplă a probelor administrate în cauză, Colegiul a conchis că organul de urmărire penală eronat a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 149 alin. (1) Cod penal, ignorând totalmente întregul ansamblu probant ce denotă cu certitudine în acțiunile lui Bunescu Sergiu, elementele infracțiunii prevăzute de art. 163 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Colegiul penal, în urma admitterii demersului părții acuzării privind reluarea cercetării judecătorești potrivit modului stabilit pentru prima instanță, a audiat nemijlocit în ședința instanței de apel succesorul părții vătămate Umanschi (Bunescu) Alina, martorii Ursachi Olga, Ursachi Marin, Său Petru, totodată cercetând probele scrise, fiind considerate pertinente, concludente și utile pentru justa soluționare a cauzei.

Instanța a constatat că în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.163 alin. (2) lit. b) Cod penal, a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate suplimentar de instanța de apel. Instanța de apel, soluționând chestiunile de fapt și de drept, determinând încadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 163 alin.(2) lit. b) Cod penal, **a constatat:** Bunescu Sergiu, la 28 iulie 2013, aproximativ pe la ora 15.30, împreună cu copiii săi minori Xxxxx Xxxxx, anul nașterii xx.xx.xxxx și Xxxxx Xxxxx, anul nașterii xx.xx.xxxx, au venit la odihnă pe malul bazinului de acumulare „Costești-Stânca”. Contrar mesajului de avertizare „Scăldatul este interzis” înscris pe panoul informativ, instalat la intrarea pe malul bazinului de acumulare „Costești-Stânca”, din preajma teritoriului administrativ al satului Duruitoarea Nouă, raionul Rîșcani, la 29 iulie 2013, aproximativ pe la ora 14.00, le-a permis copiilor săi minori Xxxxx Xxxxx anul nașterii xx.xx.xxxx și Xxxxx Xxxxx anul nașterii xx.xx.xxxx să se scalde în bazinul de acumulare. În timp ce minorii Xxxxx Xxxxx anul nașterii xx.xx.xxxx și Xxxxx Xxxxx anul nașterii xx.xx.xxxx, se aflau în apă, Bunescu Sergiu fiind conștient de vârsta fragedă a copiilor săi și că aceștia se pot

afla într-o stare periculoasă pentru viață, fiind lipsiți de posibilitatea de a se salva datorită vârstei fragede, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al inacțiunii sale, prevăzând urmările prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea lor, i-a lăsat de unii singuri, fără supravegherea vre-unui matur, plecând pe mal, să se dezbrace de haine.

La reîntoarcerea sa spre apă, a depistat lipsa feciorului său Xxxxx Xxxxx, în vârstă de 3 ani, care, fiind lăsat fără supraveghere de către maturi în apă, aflându-se într-o situație periculoasă, susceptibilă să producă consecințe negative, s-a înecat.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.167d din 27.09.2013, Xxxxx Xxxxx a decedat în rezultatul asfixiei mecanice prin înec, ce se confirmă prin depistarea la examinarea medico-legală a cadavrului a semnelor morfologice specifice ale urmei de spumă perlată, densă în căile respiratorii, emfizem pulmonar și subpleural, „petele Rasskazov-Lukowski-Paltauf”, cât și a semnelor asfexice: hemoragii în conjunctiva palpebrală, sânge fluid roșu-închis în cavitatea cordului și în lumenul vaselor mari, venecongestia pronunțată și a organelor interne. La examinarea medico-legală a cadavrului, leziuni corporale nu s-au depistat. După datele morfopatologice reiese că, corpul neînsuflețit s-a aflat timp foarte scurt în apă.

Pe baza stării de fapt confirmată de probele administrate, instanța de apel a reținut că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 163 alin. (2) lit. b) Cod penal, după indicii calificativi *lăsarea, cu bună-știință, fără ajutor a unei persoane care se află într-o stare periculoasă pentru viață și este lipsită de posibilitatea de a se salva din cauza vârstei fragede, dacă cel vinovat știa despre primejdie și el însuși a pus-o într-o situație periculoasă pentru viață, care a provocat din imprudență decesul victimei.*

Analizând elementele infracțiunii prevăzute de art. 163 Cod penal, Colegiul a menționat că *latura obiectivă* se exprimă în fapta prejudiciabilă concretizată în inacțiunea de lăsare fără ajutor. „A lăsa fără ajutor” înseamnă a lipsi victima de sprijin, de îngrijire, lăsarea fără ajutor se poate manifesta prin eschivarea pentru totdeauna de la obligațiile sale sau numai într-un anumit interval de timp. Ceea ce contează este dacă în timpul cât a durat lăsarea fără ajutor a existat un pericol real pentru viața victimei și aceasta a fost lipsită de posibilitatea de a se salva. Infracțiunea de lăsare în primejdie este o infracțiune formală. Ea se consideră consumată din momentul în care victima a fost lăsată fără ajutor.

Latura subiectivă a infracțiunii se exprimă, în primul rând prin vinovăție sub formă de intenție directă. Motivele infracțiunii pot fi diverse: egoismul, lașitatea, indiferența etc. Formula „cu bună-știință” indică asupra faptului că subiectul are certitudinea că persoana pe care o lasă fără ajutor se află într-o stare periculoasă pentru viață și că aceasta e lipsită de posibilitatea de a se salva.

Subiectul infracțiunii este persoana fizică responsabilă, care la momentul comiterii infracțiunii a împlinit vârsta de 16 ani. În afară de aceasta, subiectul trebuie

să aibă una din următoarele două calități speciale alternative: 1) să aibă posibilitatea de a acorda ajutor victimei, fiind obligat să-i poarte de grijă; 2) el însuși a pus victima într-o situație periculoasă pentru viață. Cu privire la prima calitate, subiectul trebuie să aibă posibilitatea reală de a acorda ajutor victimei, chiar cu o anumită doză de risc pentru sine sau pentru terțe persoane (dacă nu se creează starea de extremă necesitate). Totodată, persoana care are posibilitatea reală de a acorda ajutor victimei trebuie să aibă obligația de a-i purta de grijă (în virtutea legii sau a unor reguli speciale).

Cu privire la cea de-a doua calitate specială alternativă a subiectului lăsării în primejdie, ea este prezentă când acesta însuși a pus victima într-o situație periculoasă pentru viață, chiar dacă nu avea obligația să-i poarte de grijă. În ipoteza prevăzută la lit. b) alin. (2) art.163 Cod penal, făptuitorul fie consideră în mod ușuratic că moartea va putea fi evitată (când el își dădea seama de caracterul prejudiciabil al inacțiunii sale și prevede producerea morții), fie nu prevede posibilitatea producerii morții, deși trebuia și putea să o prevadă.

Victimă a lăsării în primejdie nu poate fi orice persoană fizică, ci doar persoana care: 1) se află într-o stare periculoasă pentru viață și 2) este lipsită de posibilitatea de a se salva din cauza vârstei fragede sau înaintate, a bolii sau a neputinței. În primul rând, victima trebuie să se afle într-o stare periculoasă pentru viață. Pericolul pentru viață trebuie să fie iminent, adică să amenințe efectiv viața victimei la un moment dat, în timp ce victima s-a găsit fără ajutor. Nu este necesar ca pericolul pentru viață să fi avut un caracter continuu. Este suficient ca el să fi amenințat victima în timpul în care aceasta era fără ajutor. Pericolul pentru viață există în cazul când victima este lăsată într-un loc periculos prin natura sa (de exemplu, pe marginea unui râu, lângă o intersecție auto etc.). În celelalte cazuri, existența pericolului pentru viață se deduce din ansamblul circumstanțelor concrete ale faptei.

În al doilea rând, victima trebuie să fie lipsită de posibilitatea de a se salva din cauza vârstei fragede sau înaintate, a bolii sau a neputinței. Prin “imposibilitatea de a se salva” trebuie de înțeles neputința de a se proteja și a se îngriji de sine stătător.

În confirmarea concluziei sale, Colegiul a evidențiat declarațiile martorilor audiați în instanța de apel, care de fapt și-au modificat declarațiile sale, dar totodată au și confirmat declarațiile date anterior (fiind avertizați de răspundere penală și semnate de ei personal), precum și declarațiile date de inculpat.

Colegiul a indicat că pentru victima Xxxxx Xxxxx, anul nașterii xx.xx.xxxx, care era de o vârstă fragedă și a fost lăsat pe malul râului, în apă, exista un pericol pentru viață, fiind lăsat în primejdie. Conform Codului familiei, părinții sunt obligați să asigure apărarea drepturilor și intereselor legitime ale copiilor: poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a copiilor; nu-și pot exercita drepturile sale contrar intereselor copiilor săi, și nu pot prejudicia sănătatea fizică și psihică a acestora.

Pentru a menționa pericolul social al faptei comise de către Bunescu Sergiu, Colegiul a specificat că, acesta fiind tatăl copilului Xxxxx Xxxxx cu care se afla pe malul râului Prut, în mod evident și indiscutabil urma să aibă grijă de acest copil, să întreprindă toate măsurile în vederea aflării fără pericol a acestuia pe malul râului, precum și în apă.

Astfel, instanța de apel a constatat ca fiind dovedită integral vinovăția lui Bunescu Sergiu că, în acea zi a lăsat cu bună-știință copilul său minor Xxxxx Xxxxx în vârstă de 3 ani, într-o stare periculoasă pentru viață și lipsit de posibilitatea de a se salva din cauza vârstei fragede, fiind obligat să îi poarte de grijă. Inculpatul prin acțiunile sale a pus victima (copilul său minor) într-o situație periculoasă pentru viață (victima care nu poate înota), în rezultatul cărora Xxxxx Xxxxx a decedat.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de dispozițiile art. 61, 75 și 84 alin. (4) Cod penal, considerând că Bunescu Sergiu poate fi corectat și reeducat doar în condițiile aplicării unei pedepse sub formă de închisoare ca un mijloc de corectare și reeducare.

Totodată, instanța a aplicat și prevederile art. 84 alin.(4) Cod penal, deoarece Bunescu Sergiu prin sentința judecătoreiei Drochia din 30.12.2013 a fost condamnat în baza art.201¹ alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare iar în baza art. 90 Cod penal i-a fost suspendată pedeapsa pe termen de 2 ani. Conform deciziei Curții de Apel Bălți din 26.03.2014, sentința instanței de fond a fost casată și emisă o nouă hotărâre prin care Bunescu Sergiu a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal, la 1 (unu) an închisoare, iar în baza art. 90 Cod penal i-a fost suspendată condiționat pedeapsa dată pe termen de 1 (un) an. Fapta în cauză supusă examinării a fost comisă la 29.07.2013, iar fapta comisă în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal a fost comisă la 03.06.2013, fiind prezent concursul de infracțiuni, pedeapsa fiind numită conform prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal.

8. Împotriva deciziei instanței de apel depune recurs ordinar avocatul Prodan Sergiu în numele inculpatului, care invocând art. 427 alin.(1) pct. 8) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și menținerea fără modificări a sentinței instanței de fond.

În motivarea solicitărilor avocatul indică:

- instanța de apel a dat o apreciere greșită probelor cercetate în cadrul examinării apelurilor și a concluzionat că din declarațiile martorilor, succesului victimei precum și din alte înscrisuri, vina lui Bunescu Sergiu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 163 alin.(2) lit. b) Cod penal este demonstrată pe deplin;

- instanța de apel ilegal, din oficiu, a reîncadrat acțiunile inculpatului din componența de infracțiune prevăzută de art. 149 alin. (1) Cod penal, într-o componență de infracțiune mai gravă, prevăzută de art. 163 alin. (2) lit. b) Cod penal, prin urmare au fost încălcate prevederile art. 325 și 326 Cod de procedură penală;

- stabilind pedeapsa penală inculpatului, instanța de apel nu a ținut cont de circumstanțele atenuante prevăzute de art. 76 alin. (1) lit. k) și l) Cod penal, și anume că inculpatul a suferit foarte mult din cauza decesului fiului său precum și că de la momentul comiterii infracțiunii au expirat cel puțin 2/3 din termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere penală prevăzut pentru această infracțiune.

8.1. Pe marginea recursului declarat de către avocat în numele inculpatului, procurorul depune referință prin care solicită dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, motivând că prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2017, Bunescu Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 163 alin. (2) lit. b) Cod penal cu grave încălcări ale prevederilor art. 325, 326 și 419 Cod de procedură penală.

9. Judecând recursul ordinar și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate, cu dispunerea rejudecării de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform prevederilor art. 414, 415 Cod de procedură penală, judecând apelul, instanța de apel este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, să argumenteze decizia adoptată invocând temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea sau respingerea apelului.

Colegiul penal constată că instanța de apel, examinând cauza din speță, a admis o eroare procesuală, care nu poate fi corectată în ordinea procedurii de recurs ordinar, și anume:

Potrivit art. 113 Cod de procedură penală, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală. Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

În speță, Colegiul constată că Bunescu Sergiu a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 149 alin. (1) Cod penal, adică *lipsirea de viață din imprudență*.

Prin sentința din 16 februarie 2015, Bunescu Sergiu a fost achitat de sub învinuirea înaintată din motivul lipsei în acțiunile sale a elementelor constitutive ale infracțiunii,

sentință care prin decizia Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2017 a fost casată, iar Bunescu Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 163 alin. (2) lit. b) Cod penal, adică *lăsarea cu bună știință, fără ajutor a unei persoane care se află într-o stare periculoasă pentru viață și este lipsită de posibilitatea de a se salva din cauza vârstei fragede, dacă cel vinovat știa despre primejdie și el însuși a pus-o într-o situație periculoasă pentru viață, care a provocat din imprudență decesul victimei.*

Potrivit materialelor cauzei, inclusiv proceselor-verbale ale ședințelor de judecată, atât în instanța de fond cât și în cea de apel, procurorii participanți nu au înaintat lui Bunescu Sergiu, în baza art. 326 Cod de procedură penală, o nouă învinuire în sensul agravării. Mai mult, declarând apel asupra sentinței instanței de fond, procurorul a solicitat condamnarea lui Bunescu Sergiu anume în baza art. 149 alin. (1) Cod penal.

Colegiul remarcă că sancțiunea art. 149 alin. (1) Cod penal prevede închisoare de până la 3 ani, iar sancțiunea art. 163 alin. (2) lit. b) Cod penal prevede închisoare de până la 4 ani, prin urmare, infracțiunea în baza căreia Bunescu Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat, de către instanța de apel, este mai gravă decât infracțiunea incriminată de către organul de urmărire penală, adică art. 149 alin. (1) Cod penal.

Reieșind din circumstanțele constatate, Colegiul atestă încălcarea gravă de către Colegiul judiciar penal al Curții de Apel Bălți, a prevederilor art. 325 Cod de procedură penală, care stipulează că *judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare. Modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite numai în cazurile și în condițiile prevăzute de legea procesual penală.*

Calificarea corectă a infracțiunilor asigură respectarea de către organele de drept și instanțele de judecată a legalității ca principiu constituțional, din care derivă și alte principii fundamentale ale dreptului penal. Ca rezultat al calificării corecte a infracțiunii sunt garantate drepturile și interesele legitime ale făptuitorului prin aplicarea pedepsei penale prevăzute de legiuitor anume pentru infracțiunea comisă și imputată acestuia, dar nu pentru o altă infracțiune, de o gravitate mai înaltă.

În viziunea Colegiului, eroarea procesuală admisă de către Curtea de Apel cade sub incidența prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cere art. 435 Cod procedură penală, întrucât o asemenea eroare nu poate fi corectată în instanța de recurs.

Prin urmare, la o nouă rejudecare instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, are obligația ca în conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o

apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. 93-95, 100-101 Cod de procedură penală, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de apelanți în apeluri, să verifice și să aprecieze just probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze și să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să constate prezența sau lipsa în acțiunile inculpatului a infracțiunii incriminate și să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele expuse în pct. 9 al prezentei decizii și, ca urmare, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă normelor stipulate în art.417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Prodan Sergiu în numele inculpatului, casează decizia Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2017, în cauza penală în privința lui *Bunescu Sergiu* și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Bunescu Sergiu urmează a fi eliberat imediat din penitenciar, dacă nu execută pedepse sau măsuri preventive în baza altor hotărâri judecătorești

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 30 ianuarie 2018.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun